

5.2. Cizí jazyky

Charakteristika vyučovacích předmětů

V rámci výuky cizích jazyků se na naší škole povinně vyučují předměty Anglický jazyk a Druhý cizí jazyk, jež jsou pak ve 3.-4. ročníku/septimě a oktávě dále rozvíjeny v povinně volitelném předmětu Konverzace z cizího jazyka.

V rámci osmiletého studia je vyučovací předmět Anglický jazyk vyučován od primy, německý a francouzský jazyk se vyučují jako volitelný Druhý cizí jazyk od tercie osmiletého studia.

Na čtyřletém gymnáziu studují všichni žáci povinně anglický jazyk od prvního ročníku, zároveň si žáci volí v prvním ročníku druhý cizí jazyk, a to z možností německý, francouzský nebo ruský jazyk.

Od 3. ročníku a septimy je pro žáky povinně volitelná konverzace alespoň z jednoho výše uvedeného cizího jazyka. Kromě povinné konverzace mohou žáci navštěvovat ještě druhou konverzaci jako nepovinný předmět.

Hlavním cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Tyto dovednosti mají poskytnout žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí nutnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále SERR). Všichni žáci čtyřletého i osmiletého studia jsou v anglickém jazyce připravováni na úroveň B2 (SERR). Na této úrovni žáci rozumí náročnějším textům do detailů, jsou schopni vyjadřovat se písemně i ústně v různých situacích na velmi dobré úrovni, čtou s porozuměním odborné a umělecké texty, jsou schopni argumentace i v odborně náročnějších situacích. Rozumí plynulému hovoru rodilých mluvčích i různým reprodukovaným textům všech žánrů. Běžně pracují s cizojazyčnými příručkami a internetovými zdroji.

Vzdělávání v druhém cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 (SERR) na nižším gymnáziu a úrovně B1 (SERR) na vyšším gymnáziu. Na úrovni B1 (SERR) žák rozumí přiměřeně náročným textům globálně i v detailech, je schopen se vyjadřovat písemně i ústně v situacích, které odpovídají jeho postavení, čte s porozuměním středně náročné odborné texty a texty umělecké, zapojí se do diskuse, je schopen argumentovat a obhajovat své názory, umí vyjádřit své emoce a postoje. Porozumí plynulému a srozumitelnému hovoru rodilých mluvčích, telefonickému rozhovoru, záznamu či jinak reprodukovanému textu. Bez problému pracuje s cizojazyčnými příručkami, encyklopediemi i internetem.

Žáci, kteří navštěvují hodiny konverzace v druhém cizím jazyce a speciální přípravu na státní či mezinárodní zkoušky (Zertifikat Deutsch, FCE, DELF), budou připravováni rovněž na úroveň B2 podle SERR.

Výuka probíhá v dělených skupinách, čímž je umožněn větší prostor pro komunikaci každého žáka a efektivnější způsob výuky. V menší skupině je též možné pracovat s informačními technologiemi, ve skupinách či ve dvojicích, a tím aktivně zapojovat co největší množství žáků do výuky.

Pozornost je věnována rozvoji čtyř řečových dovedností, tj. čtení s porozuměním, písemnému a ústnímu vyjadřování a poslechu. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními). Žáci si osvojují cizí jazyk v přímé interakci s digitálními technologiemi a aktivně využívají cizojazyčné zdroje v on-line prostředí k řešení praktických úkolů. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující podporuje navazování kontaktů s osobami mluvícími daným jazykem.

Žáci mají také možnost účastnit se partnerských výměn se zahraničními školami a pracovat v mezinárodních studentských projektech, v čemž jsou školou aktivně podporováni. V průběhu studia jsou pořádány exkurze do Goethe institutu (německý jazyk) a do Francouzského institutu, podle zájmu studentů také do německy a francouzsky mluvících zemí.

Od 3. ročníku a septimy mohou navštěvovat speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušky z vyučovaných cizích jazyků či na mezinárodní zkoušky Zertifikat Deutsch, First Certificate in English či DELF.

Časové a organizační vymezení předmětů

Anglický jazyk i druhý cizí jazyk se vyučuje ve všech třídách s tříhodinovou týdenní dotací, v primě je hodinová dotace v anglickém jazyce posílena na 4 hodiny týdně. K dispozici je specializovaná učebna cizích jazyků, vybavená audiovizuální a výpočetní technikou, dále výuka probíhá v kmenových učebnách, k dispozici jsou dále dvě učebny výpočetní techniky a „žlutá“ učebna. Vyučující mohou dále využívat samostatnou mobilní učebnu nabízející notebooky pro každého žáka ve skupině.

Konverzace v cizích jazycích probíhá od 3. ročníku a septimy s dvouhodinovou týdenní dotací, speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka či na zkoušku Zertifikat Deutsch probíhají od 3. ročníku a septimy s dotací 1 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce cizích jazyků jsou rozvíjeny následující výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- žák je veden k zodpovědnosti za své vzdělávání

- žákům je umožněno osvojit si strategii učení (vhodné způsoby pro efektivní učení, plánování a organizace učení)
- žák je veden k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systemizace
- žák je motivován k samostatnému učení a celoživotnímu vzdělávání
- žák je veden k pochopení nutnosti komunikovat v cizím jazyce
- žák je veden k posouzení vlastního pokroku
- žák se umí orientovat v možnostech dalšího vzdělávání v zahraničí

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace, rozpozná a chápe problém
- řeší problémové situace v cizojazyčném prostředí
- neostýchá se mluvit cizím jazykem s cizím člověkem
- žák je schopen opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- žák je podněcován k tvořivému myšlení a k logickému uvažování při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák je podněcován k tomu, aby formuloval a vyjadřoval v cizím jazyce své myšlenky a názory, vyjadřoval se na požadované úrovni v písemném i ústním projevu
- žák se naučí porozumět písemným i ústním sdělením rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukováním
- žák je veden k využívání dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktu s osobami z cizojazyčného prostředí
- žák se naučí vyjádřit názor, vést dialog, přiměřeně reagovat
- žák se naučí vhodně používat nonverbální prostředky a chápat jejich odlišnosti v různých kulturách

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k rozvíjení schopnosti spolupracovat a pracovat v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy, a to jak v pracovní skupině ve škole, tak v mezinárodních kontaktech
- žák se naučí respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- v cizojazyčném prostředí se žák naučí vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- žák se naučí čerpat poučení z toho, co říkají a dělají ostatní

Kompetence občanská

- žák posiluje svojí sebedůvěru a samostatný rozvoj
- žák pozná zvyky v jiných zemích, porovná je s našimi zvyky
- žák je vychováván jako svobodný občan, který plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých
- žák je vychováván jako osobnost zodpovědná za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- žák je veden k ohleduplnosti a k ochotě pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní (pro nižší gymnázium)

- žák je veden k pozitivnímu vztahu k práci a k učení
- žákovi je poskytnuta pomoc při volbě jeho budoucího povolání, kladen důraz na nutnost znalosti jazyků v mnoha povoláních
- žák se naučí dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žák se naučí přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák je podněcován k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší gymnázium)

- žák je veden k tomu, aby cílevědomě a zodpovědně s ohledem na své potřeby, předpoklady a možnosti rozhodoval o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření, a to s využitím cizích jazyků i v zahraničí
- žákovi je umožněno rozvíjet svůj osobní a profesní potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, rozvíjet vlastní iniciativu a tvořivost, chápat nutnost znalosti cizích jazyků v nejrůznějších podnikatelských sférách
- žák se naučí získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit u nás i v zahraničí
- žák je veden k tomu, aby usiloval o dosažení stanovených cílů, aby průběžně revidoval a kriticky hodnotil dosažené výsledky, korigoval další činnost s ohledem na stanovený cíl
- žák se naučí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích

- žák je veden k chápání podstaty a principů podnikání, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k podnikání s ohledem na vlastní předpoklady a realitu tržního hospodářství
- žák je podněcován k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- žák je veden k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání on-line slovníků
- žák je veden k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- žák je veden k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- žák je veden k uvědomování si existence autorského zákona (při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, nepřisvojuje si cizí práce, cituje zdroje)
- žák je veden k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostřední elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- žák je motivován k práci v prostředí Classroom, orientuje se na sdíleném disku, ukládá informace na Google disk, využívá cloudové úložiště